

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 12.05.1980, sp. zn. 7 Tz 7/80, ECLI:CZ:NS:1980:7.TZ.7.1980.1

Číslo: 65/1980

Právní věta: Posuzování schopnosti obviněného rozpoznat nebezpečnost jednání pro společnost a ovládat své jednání se musí vztahovat vždy k určité konkrétní trestné činnosti. Znalecký posudek o duševním stavu obviněného podaný v předchozí trestní věci nemůže být proto znaleckým důkazem v další věci, v níž je samostatně vedeno nové trestní stíhání.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 12.05.1980

Spisová značka: 7 Tz 7/80

Číslo rozhodnutí: 65

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dokazování, Posudek znalecký, Přičetnost, Vyšetření duševního stavu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 12 141/1961 Sb. § 105
§ 112 odst. 2
§ 116

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 65/1980 sb. rozh.

Posuzování schopnosti obviněného rozpoznat nebezpečnost jednání pro společnost a ovládat své jednání se musí vztahovat vždy k určité konkrétní trestné činnosti. Znalecký posudek o duševním stavu obviněného podaný v předchozí trestní věci nemůže být proto znaleckým důkazem v další věci, v níž je samostatně vedeno nové trestní stíhání.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 12. 5. 1980 sp. zn. 7 [Tz 7/80](#).)

Nejvyšší soud ČSR v řízení o stížnosti pro porušení zákona zrušil rozsudek okresního soudu v Šumperku ze dne 31. srpna 1979 sp. zn. 3 T 182/79 a okresnímu soudu v Šumperku přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Uvedeným rozsudkem okresního soudu v Šumperku byl obviněný uznán vinným trestnými činy útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 1 písm. a), b) tr. zák. a § 156 odst. 2 tr. zák. a trestným činem

maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. a odsouzen podle § 171 odst. 1 a § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří roků nepodmíněně, pro jehož výkon byl zařazen podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. kdo druhé nápravně výchovné skupiny.

Odvolání obviněného bylo usnesením krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 1979 sp. zn. 19 To 417/79 zamítnuto podle § 253 odst. 1 tr. ř.

Proti rozsudku okresního soudu v Šumperku podal ministr spravedlnosti ČSR stížnost pro porušení zákona. Vytýká porušení zákona v podstatě proto, že okresní soud neučinil náležité skutkové zjištění ve vztahu k otázce trestní odpovědnosti obviněného. Okresní soud též pochybil, když po zjištění slaboduchosti obviněného nezkoumal, zda obviněný je schopen se náležitě hájit a řízení provedl bez účasti obhájce. Negativní hodnocení osoby obviněného NVÚ Mírov a přehled kázeňských trestů měly být důvodem pro bližší hodnocení, zda stupeň a povaha narušení obviněného nevyžadují postup podle § 39a odst. 3 tr. zák.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. správnost napadeného rozsudku, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Skutková zjištění okresního soudu v Šumperku ohledně jednání obviněného odpovídají výsledkům provedeného dokazování, jsou úplná a správná. Výsledky provedeného dokazování bylo prokázáno, že obviněný dne 18. 2. 1979 kolem 13.40 hodin po předvedení referentem režimu pppap. L. H. k ostříhání začal pronášet vůči němu urážlivé a neslušné výroky a vyhrožoval mu fyzickou likvidací po propuštění z výkonu trestu; dne 19. 2. 1979 v 5.30 hodin v přítomnosti více odsouzených opětovně pronášel o pppap. L. H. neslušné a urážlivé výroky s vyhrůžkami likvidace a dne 3. 4. 1979 ve snaze vyhnout se výkonu uloženého kázeňského trestu samovazby spolkl zahnutý kus drátu, takže musel být eskortován na chirurgické oddělení nemocnice zdravotnické služby SNV ČSR v Praze, kde byl dne 4. 4. 1979 operován a do 25. 4. 1979 práce neschopen.

Jinak je tomu pokud jde o skutková zjištění učiněná okresním soudem ohledně trestní odpovědnosti obviněného. Otázka přičetnosti obviněného jako základní podmínky jeho trestní odpovědnosti nebyla provedenými důkazy náležitě objasněna.

Podle protokolu o hlavním líčení okresní soud za souhlasu stran přečetl znalecký posudek založený ve spise. V odůvodnění napadeného rozsudku okresní soud uvedl, že z obsahu znaleckého posudku v předchozí trestní věci okresního soudu v Šumperku sp. zn. 4 T 49/78 zjistil, že obviněný trpí nezdrženlivou psychopatií u slaboduché osobnosti, což je povahová úchylka projevující se prudkými afekty, neovladatelnou touhou po toulání se, nenávistí vůči okolí, lidem, sníženými rozumovými schopnostmi, zneužívání alkoholu a drog. Tato povahová úchylka způsobila, že schopnost obviněného rozpoznat společenskou nebezpečnost jednání byla zanedbatelně snížena, jeho schopnost ovládat své jednání byla rovněž snížena, přičemž jde o snížení větší, blížící se k hranici snížení podstatného, kterého však nedosahuje. Současně vycházel okresní soud v posuzované věci ze zprávy lékaře Zdravotnické služby SNV - zdravotnické středisko NVÚ Mírov, že diagnóza obviněného se od posledního zkoumání duševního stavu nemění, nedošlo ani ke změně ve zdravotním stavu ve smyslu změny chování.

Uvedený postup okresního soudu je vadný, neboť znalecký posudek o duševním stavu obviněného podaný v předchozí trestní věci téhož obviněného nemůže být znaleckým důkazem podle § 105 a násl. tr. ř. v další věci, v níž je samostatně vedeno nové trestní stíhání. Posuzování schopnosti obviněného rozpoznat nebezpečnost jednání pro společnost a ovládat své jednání se musí vztahovat vždy k určité konkrétní trestné činnosti. Rovněž po stránce formální nelze znalecký posudek znalců přibraných v jiné věci použít jako znalecký důkaz ve věci další, aniž se opětovně postupovalo podle § 105 odst. 1 věta první tr. ř. a podle § 116 odst. 1 tr. ř. Takový znalecký posudek jako součást

trestního spisu v předchozí věci může mít jen povahu listinného důkazu ve smyslu § 112 odst. 2 tr. ř., z něhož soud usuzuje na potřebnost, případně nepotřebnost zkoumání duševního stavu obviněného. Tento posudek sám o sobě však nemůže být důkazem o duševním stavu obviněného v době nového trestného činu ve smyslu § 116 tr. ř.